

Náš Kopec

Spolek Náš Kopec z.s., působí v osadě Kopec na Šluknovsku při vstupu do Národního parku České Švýcarsko.

Kopec sousedí s Národním parkem Saské Švýcarsko, náleží k CHKO Labské pískovce a je jednou z částí obce Staré Křečany v Děčínském okrese v Ústeckém kraji.

Unser Hemmehübel

Der Verein Unser Hemmehübel wurde im Jahr 2013 registriert. Das Hauptziel des Vereins ist der Schutz und die Wiederherstellung der kulturellen, historischen und geistigen Werte des Ortes Kopec (Hemmehübel). Vor allem wollen wir die erhaltenen Denkmäler pflegen, ihren Status dokumentieren und uns an deren Reparaturen beteiligen. Wir wollen zum objektiven Verständnis der Geschichte und zur gegenseitigen Zusammenarbeit und Toleranz beitragen. Gleichzeitig bemühen wir uns um das kulturelle und gesellschaftliche Leben im Dorf. Wir wollen, dass Kopec eine angenehmere Heimstatt für alle seine Bewohner wird.

Im Jahr 2014 wurde ein nach alten Abbildungen neu geschaffenes Holzkreuz mit einer blechernen Tafel mit der Figur des gekreuzigten-Christus auf den erhaltenen Sandsteinsockel gesetzt **2**. Das Kreuz wurde am 9. Mai 2015 an der Mittelmühle in Kopec feierlich geweiht.

Im Jahr 2016 wurden die Renovierungsarbeiten an dem Kreuz bei der ehemaligen Richtermühle auch realisiert. Dieses geschmiedete Kreuz stammt aus dem Jahr 1804. Am 17. September 2016 wurde das wiederhergestellte Kaufers Kreuz **3** feierlich geweiht.

Unser Verein möchte das Umgebendehaus Nr. 54 **7** in Kopec vor der vollständigen Zerstörung retten. Der Besitzer will ein neues Objekt an der Stelle dieses Hauses errichten, so dass wir beschlossen haben, das Umgebendehaus zu demontieren, alle brauchbaren Teile einzulagern und nach der Erlangung der notwendigen Geldmittel wieder an einem anderen Ort in Kopec **8** originalgetreu aufzubauen. Die Aufgabe ist wirklich schwierig.

Wenn Sie auf den Wiederaufbau des Umgebendehauses ein Geldgeschenk stiften möchten, können Sie gerne einen beliebigen Betrag auf Vereinsbankkonto (IBAN): CZ952010000002900491991, Bankleitzahl (BIC): FIOBCZPPXXX überweisen. Ihre Spende hilft ein ursprünglichen Umgebendehäuser in Kopec bewahren!

Die Pläne des Vereins enden nicht mit der Sicherung des abgerissenen Hauses. Auf die Renovierung wartet auch die schöne Steinbrücke an der Richtermühle in Ober Hemmehübel – ein technisches Denkmal aus dem Jahr 1848. Weiterhin bereiten wir die Publikation und Verbreitung des Werkes des hiesigen Kartographen und Fotografen Johann Wäber vor, der in hunderten schöner Fotos aus den Jahren 1890–1920 die lokale Natur und auch die Menschen festgehalten hat.

Kontakty:

Náš Kopec z.s., Kopec 2, 407 47 Varnsdorf
E-mail: naskopec@naskopec.cz
Web: <http://www.naskopec.cz>
Facebook: <https://www.facebook.com/naskopec/>
Fio banka, a.s. Číslo účtu: 2900491991/2010
Bankkonto (IBAN): CZ952010000002900491991
Bankleitzahl (BIC): FIOBCZPPXXX

Vydal Náš kopec z.s. v roce 2017
text © 2017 Josef Moravec, Ilona Hloušková
photo © 2017 Ilona Hloušková (5), Karel Štěpán (3)
NEPRODEJNÉ

Osada Kopec

Osada Kopec (Hemmehübel) při samé hranici se Saskem je dnes vstupní branou do východní části Národního parku České Švýcarsko. Dnešních 46 domů je volně rozptýleno převážně podél Brtnického potoka. Mnohé z nich jsou cennými ukázkami lidové architektury podstávkového typu. V centru osady při bývalé významné cestě z vnitrozemí do severních oblastí Šluknovska můžeme navštívit historickou formanskou hospodu, dnes zvanou U Oty ❶.

Kopec byl založen jako dominikální vesnice při mýcení panského lesa. První zdejší osadníci byli lesní dělníci, sekmerníci a pilaři. Už od středověku tu existovaly 4 katry, k nimž později přibýly mlýny na mouku. Nejstarší písemné zmínky o osadě pocházejí z roku 1660, až do roku 1850 byla samostatnou obcí s vlastní samosprávou.

V Kopci se od 18. století odlévaly zvony a z osady vzešla řada vynikajících zvonařů. V Praze se proslavil Zacharias Dietrich, věhlasným se stal Josef Pietschmann, v jeho díle pokračoval až do 19. století Josef Kittel.

Působil zde také kartograf a fotograf Johann Wäber, který v letech 1890–1920 fotografoval místní obyvatele a okolní přírodu. V Kopci se roku 1901 narodil významný německý politik Hans Schütz, pozdější bavorský ministr.

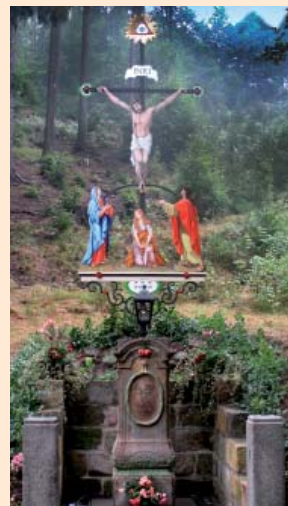
Spolek Náš Kopec

Vznik spolku v roce 2013 byl přirozeným vyústěním mnohaletého kamarádství a spolupráce jeho členů. Asi dvacet chalupářů rozdílného věku a profesí převážně z Prahy a Ústecka se kromě péče o své objekty vždy zajímalo o historii místa a přírodní i architektonické hodnoty tohoto krásného kraje zemí Koruny české. Samozřejmostí je spolupráce s vedením mateřské obce Staré Křečany i udržování přátelských vztahů s původní německou komunitou. Spolek je řádně registrován a všudypřítomný elán je zárukou jeho dlouhodobé udržitelnosti.

V prvních letech existence byla hlavním motivem obnova drobných církevních památek, pro tento kraj tak typických. První akcí spolku byla obnova kříže u Prostředního mlýna. Zrestaurovaný kříž ❷ byl slavnostně vysvěcen 9. 5. 2015. Později byl odborně obnoven cenný kovaný Kauferův kříž ❸ z roku 1804, vysvěcený 17. 9. 2016. Dále u domu č. p. 16 došlo k vyčištění a obnovení náteru litinového kříže ❹ a kapličky pod lesem ❺ byly postupně vráceny všechny tři kříže, o které přišla v poválečném období.

Spolek se průběžně věnuje sběru historických informací, map a fotografií. Připravujeme zveřejnění díla místního rodáka, kartografa a fotografa Johanna Wäbera, který ve stovkách nádherných fotografií zachytil zdejší přírodu i lidi v letech 1890–1920. Pečujeme o staré stromy a vysazujeme rododendrony a azalky, typické pro toto údolí. Vydáváme pohlednice, organizujeme poznávací výlety a expedice.

V budoucnosti plánujeme také úpravu okolí kouzelného pramene ❻ a opravu kamenného klenutého mostku u mlýna v horním Kopci, technické památky z roku 1848.

Záchrana podstávkového domu

Po válce byla v Kopci zbourána polovina stavení, která patřila ke skutečným pokladům lidové architektury severních Čech. V létě 2016 vzbudil velký rozruch záměr odstranit historický podstávkový dům č. p. 54 ❷. Po dohodě s vlastníkem se nám podařilo zabránit nevratné demolici. Nejlepším řešením záchrany této památky se ukázalo její přestěhování na jiné místo – tam, kde původně stával dům podobných rozměrů a stejné konstrukce. Nyní je dům odborně rozebrán a díly dočasně uloženy. Po překonání všech legislativních překážek zbývá ještě získat peníze na druhou etapu, znovupostavení na novém místě. Členové spolku i jejich přátelé vykonávají všechny práce zdarma, na odborné znovusestavení je však potřeba mnohem víc peněz, než kterými spolek disponuje. Dům, který je ukázkou tradiční zemědělské architektury, bude umístěn při hlavní cestě do Českého a Saského Švýcarska ❸. Poslouží regionální osvětě, v jeho blízkosti bude vybudována ukázková historická zahrádka s typickými místními léčivými i okrasnými rostlinami.

Jakákoliv vaše podpora, včetně finanční (na účet č. 2900491991/2010, či v hotovosti), je vítána. Zaručujeme, že každá darovaná koruna bude použita na tuto akci. Předem děkujeme za vaši výpomoc.

